

DANSK INSTITUT FOR INTERNATIONALE STUDIER

STRANDGADE 56 • 1401 København K
32 69 87 87 • diis@diis.dk • www.diis.dk

DIIS Brief

Vi må lære at leve med usikkerheden

Interview med Hans Blix

Jørgen Staun
Juni 2004

I forbindelse med udgivelsen af hans nye bog "Afvæbningen af Irak" gæstede den tidligere chef for FNs våbeninspektørkorps i Irak, Hans Blix, Danmark, og lod sig ved den lejlighed interviewe til DIIS Brief. Blix argumenterer i interviewet for, at Irak ikke udgjorde nogen "presserende" endsige "stor" trussel, hverken for verdensfreden eller Vesten – om end han var en rædsel for sit eget folk – samt at Irak kunne have været holdt afrustet med en kombination af FN-inspektioner og hårdt udenlandsk pres. Samtidig påpeger Blix, at Irak-krigen har skadet Bush-administrationens doktrin om "præventiv" krig, ligesom de vestlige efterretningstjenesters ry er blevet kraftigt svækket. Problemet er, at spredningen af masseødelæggelsesvåben og truslen fra den internationale terrorisme stadig er aktuel.

Jørgen Staun er ph.d. i Statskundskab og forsker ved DIIS,
Afdelingen for konflikt- og sikkerhedsstudier

Hvad gør man, hvis man som statsleder er overbevist om, at en international terrororganisation er i besiddelse af masseødelæggelsesvåben – eller tæt på – og har tænkt sig at bruge dem mod ens befolkning? Kan man så sidde og vente, til man ved, om de efterretninger, man har, er korrekte – eller er man i sin gode ret til at slå først? Hvis man mener at besidde efterretninger, der sandsynliggør, at en ikke-venligsindet stat huser internationale terrorister eller agter at hjælpe dem med at erhverve sig masseødelæggelsesvåben. Hvilke midler må man da i givet fald tage i brug for at stoppe dem?

Diskussionen om spredningen af masseødelæggelsesvåben – nukes on the loose – og internationale terroristers potentielle brug af dem imod vestlige mål, fik ny næring efter Al-Qaidas angreb på USA den 11. september 2001. Men hvor invasionen af Afghanistan i 2002 syntes at styrke Bush-administrationens krigserklæring mod den internationale terror, har Irak-krigen – eller koalitionsstyrkernes problemer med den efterfølgende nationbuildingsproces – svækket den. Samtidig har påstandene om indsatsklare irakiske masseødelæggelsesvåben, der udgjorde en trussel ikke blot mod de nærmeste naboer, men mod verdensfreden, svækket de vestlige efterretningstjenesters troværdighed kraftigt. Og med efterretningstjenesterne, således også Bush-administrationens post-9/11 doktrin om præventiv krig. Men hvad gør man så, næste gang efterretningstjenesterne fremsætter oplysninger om samarbejde mellem ”states of concern” i forhold til internationale terrornetværks forsøg på at anskaffe sig masseødelæggelsesvåben?

Den tidligere chef for FNs våbeninspektørkorps i Irak (UNMOVIC), Hans Blix – der kraftigt har kritiseret invasionen af Irak – mener, at reaktionen må afhænge af to forhold: Hvor presserende og hvor stor truslen er.

“I tilfældet Irak var der ikke nogen presserende trussel i forhold til atomvåben. Der var i det hele taget ikke nogen trussel. Saddam var ikke en trussel mod verden, men han var en rædsel for sit eget folk”, siger Blix og påpeger, at det i øvrigt også var Bush-administrationens linje indtil efter 11. september 2001.

Vi sidder i baglokalet i den lille christianshavner bogcafé Chester’s, ret overfor udenrigsministeriet, hvorfra Per Stig Møller i en ophedet dansk diskussion kom for skade at tage Blix til indtægt for, at Irak havde masseødelæggelsesvåben. En udtalelse, den danske udenrigsminister senere måtte trække tilbage.

Hans Blix, der er i Danmark i forbindelse med lanceringen af hans nye, bemærkelsesværdigt nøgterne bog ”Afvæbningen af Irak”, mener, at Bush-administrationens doktrin om præventiv krig er blevet kraftigt svækket af krigen i Irak. For skal man endelig føre præventiv krig for at forhindre spredning og brug af masseødelæggelsesvåben – hvilket har været Bush-administrationens udenrigspolitiske mantra siden 11. september – så skal efterretningerne være til at stole på. Og det har de efterhånden vist med al tydelighed, at de ikke var, mener Blix.

“Hvad sker der næste gang, når man kommer og siger, at et land – for eksempel Syrien – har masseødelæggelsesvåben? Nogle af de lande, amerikanerne er mest bekymrede for, er Iran og Nordkorea. Og det er jo en langt, langt farligere situation. Det sandsynlige er jo, at Nordkorea ikke bare har eksporteret missiler, men måske også hexaflourid (uran-hexaflourid kan gennem en centrifugeringsproces bearbejdes, så det kan bruges til atomvåben, J.S.). Det tyder jo på, at de er i stand til at fremstille hexaflourid. Det var de ikke tidligere. Hvis det er sandt, så er de kommet langt i deres atomvåbenprogram. Hvis de har en atombombe, og hvis de tester den, kan det have store implikationer for Sydkorea, for Japan, hele regionen. Hvis Iran skaffer sig atomvåben, vil det også påvirke hele regionen”.

Blix' kritik af Bush-administrationen er således, at det, at Irak ikke kunne redegøre for sine masseødelæggelsesvåben, af USA blev vendt til, at irakerne stadig havde dem, blot i skjul.

Men er problemet ikke netop, at til forskel fra en fact-finding mission som FN's, der skal finde og rapportere facts, så kan en regeringsleder jo ikke vente på facts, vente på fuldstændig information. I din bog citerer du selv Condoleezza Rices argument om, at amerikanerne ikke kunne sidde og vente på paddehatteskyen?

“Netop. En regering har for så vidt et langt sværere arbejde end inspektøernes. For regeringer må mange gange reagere på 80 procent af fakta, eller mindre, og har aldrig fuld viden. Inspektørerne skal bare finde de rette fakta. I vore egne lande skelner man mellem politikere og embedsmænd. Og det er en fundamental skelnen i den her sag. Vi var internationale embedsmænd. Vi skulle finde informationerne, man kunne træffe beslutninger ud fra. Jeg sagde aldrig til Sikkerhedsrådet: ‘Gå ikke i krig’. Jeg sagde: ‘These are the facts’.”

“Min kritik af USA og England er, at de havde en forudindfattet mening om, hvad de ville have af informationer. De granskede oplysningerne i det lys. Og de var villige til at acceptere beviser, der ikke holdt.”

“Det er lidt som heksejægere, der er sikre på, at der findes hekse, og så ser de en sort kat, og så er det bevis nok.”

Men er det ikke en lidt usaglig kritik at kalde dem heksejægere. I den forstand, at det er muligt, at de har været for overbeviste og er gået for langt i deres konklusioner. Måske har de endda ønsket at få serveret rapporter, der viste noget specifikt. Men hvis man er overbevist om, at Irak har masseødelæggelsesvåben og har kontakt til Al-Qaida, skal man så ikke reagere?

“Jo. De får en masse fakta fra efterretningstjenesterne, og de må træffe beslutninger på et begrænset grundlag. Men der er intet, der forhindrer dem i at forholde sig kritisk til de informationer, de får ind. Når man har begrænset viden, er det ydermere vigtigt, at man gransker det nøje. Men i mange situationer gjorde de jo det modsatte og ignorerede informationer, der viste noget andet end det, de ville høre.”

Måske er det juristen i ham. Måske er det hans tid som professor ved Stockholms Universitet. Eller også er det de 16 år, Blix tilbragte som chef for FN's Internationale Atom Energi Agentur i Wien, der gør, at Hans Blix holder fast i idealet om helt rene linjer: At man kun udtaler sig om det, man ved. En holdning, der af kritikerne betegnes som naiv, al den stund at international politik handler om alt andet end idealer, rene linjer og klare facts. Under alle omstændigheder er det en overbevisning, der gjorde den nu pensionerede chef for FN's inspektørkorps i Irak (UNMOVIC) i stand til at stå imod presset fra USA og Storbritannien, da de vestlige efterretningstjenester kappedes om at overgå hinanden i buddene om Iraks angivelige masseødelæggelsesvåben. Blix ser nu ellers ganske ufarlig, ja, faktisk yderst venlig og imødekommende ud i sin mintgrønne skjorte og de grå habitbukser. Jakken har han lagt fra sig, og slipset er gemt til senere, når tv-holdet kommer. 75 år har han med sig i bagagen, om end det kun er de første nogen og 60 af dem, der lader sig komme til syne.

Blix er efter eget udsagn ikke pacifist og gør flere gange i sin nye bog og under interviewet opmærksom på, at inspektionerne i Irak først virkede, da Irak kom under militært pres.

“Der havde ikke været nogen inspektioner, hvis ikke der havde været militær opbygning. Jeg er ikke pacifist. I nogle tilfælde virker økonomiske sanktioner. Andre gange ikke”.

Men hvis der skulle massivt militært pres til for at få inspektionerne til at fungere, var der så i marts måned sidste år overhovedet noget reelt alternativ til en invasion? Kunne amerikanerne have trukket

deres tropper hjem med uforrettet sag, uden at Irak igen var begyndt at lege kispus med FN's inspektører? Eller hvad med kritikken fra den tidligere chef for FN's Irak-observatørkops UNSCOM, Rolf Ekeus, der hævder, at Irak ikke lagrede masseødelæggelsesvåben, men opbyggede overkapacitet i produktionsapparatet, så man til enhver tid kunne omstille sin produktion og fremstille masseødelæggelsesvåben. Overvejelser, Blix, ifølge eget udsagn, selv gjorde sig, da situationen sidste år spidsede til.

Blix' svar var og er at fastholde, at Irak ikke udgjorde nogen "presserende trussel", og at inspektionerne skulle have haft længere tid. Så man havde kunnet undersøge alle de steder, hvor de vestlige efterretningstjenester mente, at irakerne havde masseødelæggelsesvåben, og interviewe alle de folk, der, ifølge irakerne, havde været med til at destruere masseødelæggelsesvåbene. Hvorved man stadig ikke ville have fundet noget. Det ville have fået efterretningstjenesterne til at se på deres egne efterretninger med mere kritiske øjne. Hvis Irak havde obstrueret inspektionerne, havde man, ifølge Blix, helt sikkert kunnet få et nyt, bredt mandat igennem i FN, så det kunne have været en FN-mission – hvorved man kunne have undgået den nuværende situation, hvor amerikanerne mestendels står alene med genopbygningen i Irak.

Nu er det ikke fordi, Blix ikke selv havde gisninger om Iraks masseødelæggelsesvåben. Så sent som i januar sidste år, få måneder inden USA's invasion af Irak, var han – efter eget udsagn – af den opfattelse, at Irak formentlig besad masseødelæggelsesvåben. Men den formodning holdt han for sig selv.

"Da jeg startede i mit job som chef for FN's inspektørkorps i år 2000, havde jeg vel samme opfattelse som de fleste andre, der havde set, hvordan Irak havde opført sig op gennem halvfemserne overfor inspektørerne: At irakernes opførsel skyldtes, at de havde noget at skjule. Men da jeg senere, for eksempel i december 2002, blev spurgt om min personlige opfattelse – what is your gut feeling, Mr. Blix? – så svarede jeg, at 'jeg er ikke her for at fortælle Jer om min "gut feeling". Jeg er her for at udføre inspektioner og rapportere om inspektionerne'."

I løbet af januar og februar måned sidste år begyndte tvivlen imidlertid at vokse i Blix. FN-inspektørerne undersøgte uden held en række tips fra de vestlige efterretningstjenester om formodede gemmesteder for masseødelæggelsesvåben. De forfulgte for eksempel et tip fra den amerikanske efterretningstjeneste om et bestemt "site", der skulle være et kemisk produktionssted, da amerikanerne mente at have opdaget faciliteter, der kunne fjerne giftig kemi. Så Blix sendte sine inspektører af sted, men alt de fandt, var nogle tankbiler med vand. Heller ikke inspektørernes prøver fra stedet gav noget resultat. Som han udtrykker det i bogen "Afvæbningen af Irak", hvordan kunne der så være "100 procents sikkerhed om eksistensen af masseødelæggelsesvåben (WMD) og nul-procents viden om, hvor de befandt sig?". Da er det, at det lige så langsomt går op for Blix, hvor svage efterretningstjenesternes beviser var.

"Men det betød jo ikke, at vi dermed kunne *udelukke*, at der var masseødelæggelsesvåben. Der var fortsat problemet med det, der ikke var redegjort for. Irak kunne ikke redegøre for, hvad der var sket med de forskellige mængder våben. Uden dokumentation kunne det både betyde, at masseødelæggelsesvåbene stadig var der. Men det kunne også betyde, at der ikke var nogen."

Hvor sandsynligt er det i dag i dine øjne, at internationale terrorister kommer i besiddelse af masseødelæggelsesvåben?

"Det er jo svært at vurdere. Men jeg tror, sandsynligheden er lav. For man må også se på, hvad det er, terrorister søger. Vi ved, at den japanske sekt Aum Shinrikyo anvendte sarin i Tokyo. Og at anvende biologiske våben er også svært. Der skal man også tage vare på sig selv, og der kræves

avanceret teknik og viden for at kunne sprede det. Så de kemiske våben er fortsat de mest sandsynlige set i forhold til disse (ikke-konventionelle, J.S.) våbentyper.”

Hvad med spredningen af nuklearvåben, eller nukleart materiale, til internationale terrorister.

”Det er langt sværere med nukleare bomber. Konstruktionen af såkaldte “dirty bombs” er langt mindre vanskeligt end en fissionsbombe. For en ”dirty bomb” er bare en almindelig bombe, hvori man lægger kobolt, cæsium, brugt brændsel – hvad som helst, der udsender stråling. Og det er et terrorvåben, ikke et strategisk våben. Men hvis man sprænger det på Times Square, så er det et frygteligt terrorvåben. Det er rigtigt. Fra amerikansk side ønsker man sig en slags oprydningsaktion over hele verden, hvor man får styr på det materiale, der ikke kan eksplodere, men alligevel er farligt. Der findes altså ret meget kobolt og ret meget cæsium på sygehusene verden rundt, i industrien. Og derfor er det meget lettere for terrorister at få fat i, hvis de skulle forsøge det. Samtidig er det jo svært at håndtere for dem selv – om end man jo kan sige, at hvis de er rede til at begå selvmord under alle omstændigheder, så er det jo ikke nogen hindring. Altså, det er jo ikke noget, de dør af øjeblikkeligt. Det er en stråling, der sker hele tiden – og det gør det svært at håndtere materialet. At de skulle få fat i hele bomber, tjah... nu er intet kan udelukkes i denne verden. Men sikkerheden er øget meget, ikke mindst i Rusland.”

Afhængig af kilde er der mellem 850 og 1500 ton højt beriget uran i Rusland, og mindre end 40 procent af det er beskyttet under forhold, der lever op til international standard.

”Det er den amerikanske vurdering!”.

Ja, men der er jo stående rapporter om, at man i Rusland – i al fald for et par år siden – kunne gå igennem de der dobbeltradede pigtrådshegn, at vagterne har slået alarmen fra, da den ringer hele tiden. Fravær af detektorer, der kan vurdere, om der bliver smuglet beriget uran ud af lagerfaciliteterne...

”Her vil jeg gerne, som forsvarer for objectiv fact finding, sige, at jeg har været i Rusland mange gange, men jeg har aldrig været inde i deres militære lejre. Men jeg var i Majak (i Ural, J.S.) og har set, hvilke planer de har for forsvar og afskærmning. Og det var ganske meget. Men der findes mange steder i Rusland, så jeg vil på ingen måde benægte, at det er muligt, at der findes farlige lækager. Men hidtil har vi i hvert fald ikke set noget sådant. Hvad vi har set, er lidt af det sorte marked for nukleart materiale. Men det meste af det, vi har set, har i hvert fald været ”scams” – at de sælger et stof, som indeholder måske et gram plutonium. Og så siger man: ”Dette er en smagsprøve, 10.000 dollars. Hvis du kan lide det, så kom tilbage, så får du et kilo”, og så forsvinder de og kommer aldrig tilbage. Dermed ikke være sagt, at det ikke kan findes farlige sager. Det er jo tænkeligt, at man ikke afslører alt, der finder sted. Men hvem er forbrugerne? Kan man samle i alt fem kilo plutonium, så er det jo tilstrækkeligt til et våben – men det er jo heller ikke let.”

Hvor kraftige midler vurderer du, at man skal tage i brug for at bekæmpe denne type trusler, altså spredning af masseødelæggelsesvåben, først og fremmest nuklear våben?

”Man skal gå ud fra staterne. Staterne er de væsentligste aktører. Terrorister findes måske mange steder, men de skal være ét sted, på en stats territorium – de eksisterer ikke i den tynde luft. Derfor må man tillægge staterne ansvaret at forhindre at nogle grupper – enten militære grupper eller terrorister – får tag i masseødelæggelsesvåben. Hvis staterne ikke gør det – som Taliban ikke gjorde det i Afghanistan – well, så må man gøre dem ansvarlige, som amerikanerne gjorde det, da de fjernede Taliban – hvilket alle accepterede. Men så kan man have ”failed states”, som Somalia. Og så kan man måske gå til Sikkerhedsrådet og skaffe sig bemyndigelse, til at gøre noget, hvis man har en begrundet mistanke.”

Hvad kan FN gøre?

”Det første, FN kan gøre i terrorspørgsmålet, er, at give legitimitet til kampen imod terrorismen. At vise, at statssamfundet forkaster og fordømmer terroristiske metoder. Legitimitet spiller jo faktisk en vis rolle. Det her handler jo også om en kamp om sjæle, menneskernes sind. Hvis hele FN stiller sig op, Sikkerhedsrådet og Forsamlingen, giver det legitimitet til kampen. Derudover er der den operative side af sagen. Måske skal FN uddelegere opgaven og vende sig til staterne. For det, der er behov for på den operative side, er jo frem for alt samarbejde mellem politiet i forskellige lande og samarbejde på det finansielle plan. Hvad det militære angår, baser, som for eksempel Cheney taler om – at ’krigen mod terror kan fortsætte i generationer og kræver baser over hele verden’ – det har jeg meget lidt forståelse for. For som man kan sige det på svensk, at jage terrorister med militære midler er som at skyde myg med kanoner. I forhold til terror er det det politimæssige, det finansielle og legitimitetsspørgsmålet, der gælder.”

Også i fald, de er i besiddelse af masseødelæggelsesvåben?

”Ja, hvad skal man gøre. Hvis man har nogle terrorister, der har fået fat i sarin eller et andet giftigt middel, gør man jo ikke sagen bedre ved at ramme det med tanks eller fly og bomber. Det er jo et politimæssigt spørgsmål. Hvis de er blevet så store, at det lønner sig at bruge tanks, så er der jo tale om krig.”

Hvad så i tilfælde af failed states?

”Ja, da kan man jo tænke sig at anvende militære midler. Tag for eksempel Somalia. Hvis man får mistanke om, at der her findes fabrikker... så kan man jo bede Sikkerhedsrådet om at gribe ind. Men det kræver, at beviserne er håndfaste. Hvis vi går til diskussionen om ”forebyggende krig”, så har Irak-krigen givet en meget dårlig kommentar til doktrinen om præventiv krig. FN tillader, bekræfter jo staternes medfødte ret til selvforsvar, når der sker et væbnet angreb. Et væbnet angreb ser man. Men hvis man gør noget præventivt, så ser man jo ikke noget. Da er det spørgsmålet om, hvordan man ved, at et angreb er på vej. Og da er man tilbage ved efterretning. Hvor presserende er truslen, og hvor stærke er efterretningerne? Der kan man jo sige, at Irak-affæren har tilføjet en vis tvivl om, at efterretning er nok. Her startede man en krig på baggrund af efterretninger, som siden viste sig at være fejlagtig. Man havde en ”surgical operation”, som var elegant, på baggrund af en diagnose, der var fejlagtig. Det var efterretningernes skyld. Og det var heller ikke første gang, at de tog fejl. Amerikanerne bombede den kinesiske ambassade i Beograd – sorry about that! – de bombede en kemifabrik uden for Khartoum under Clinton, da Al-Qaida havde bombet ambassaderne i Nairobi og Dar Es Salaam. Da sagde efterretningerne, at her er der en fabrik, og de havde endda kemiske jordprøver, og så sendte man cruise missiler af sted. Men det var fejlagtigt.”

Men hvis der er en begrundet mistanke, er det så ikke nok?

”Jo, men hvis man har nogen kemiske kampmidler gemt i den lille havfrue, kan man så sende et cruise missil? Det, jeg siger, er, at der må være tilstrækkeligt solide efterretninger, og der må være tale om en presserende trussel. Hvis truslen ikke er presserende, så kan man måske anvende andre midler end at sende et cruise missil. I tilfældet Irak var der jo helt sikkert ikke tale om en presserende trussel, hvad det nukleare angår, ja, ingen presserende trussel overhovedet. Saddam var ikke en trussel mod sine naboer. Men han var en skræk for sit eget folk.”

Så det, du siger, er, at krigen i Irak har skadet krigen mod terror?

“Den har skadet teorien om præventiv krig. Dermed er ikke sagt, at man kan udelukke det helt. Efter 11. september må enhver amerikansk præsident sige, at ‘hvis vi får nys om et nyt 9/11, så vil vi ikke sidde og vente’.”

Hvad kan en organisation som IAEA gøre for at forhindre spredning af masseødelæggelsesvåben? Nu talte vi før om Iran og Nordkorea. Sydafrika udviklede jo atomvåben på trods af blokade?

”Ja, men de havde ikke tilsluttet sig ikke-spredningsaftalen. Så de snød ikke. Israelerne snød heller ikke, det gjorde pakistanerne heller ikke. Det er først, når de har underskrevet ikke-spredningsaftalen, og bryder den...”

Men det er jo sådan et juridisk argument, er det ikke?

”Jo, det kan man sige. Men det giver en forskel i forhold Jordan og Saudi Arabien, når man taler tilslutning (til ikke-spredningstraktaten, J.S.) eller ej. Juridisk set spiller det en vis rolle, hvis de bryder med deres forpligtigelser. Men hvis man har underskrevet aftalen og har forpligtigelser, så følger der deraf, at de også må acceptere inspektioner. Og inspektion med den nye tillægsprotokol, som blev vedtaget i 1997, da jeg forlod IAEA, giver meget større muligheder til gennemgribende inspektioner. Slet ikke nær så stærke som FNs inspektioner i Irak, naturligvis ikke. Så selvom jeg er meget skeptisk overfor samarbejdet mellem efterretningstjenesterne og UNSCOM – efterretningstjenesterne overtog meget af UNSCOM og brugte dem som et middel til at skaffe sig efterretninger om Iraks konventionelle våben, om Saddam og så videre, hvilket var dræbende for organisationen – så mener jeg, at der skal finde samarbejde sted mellem inspektionerne og efterretningstjenesterne. Men samarbejdet skal kun gå en retning: Det er efterretningstjenesterne, der skal give IAEA tips om, hvor man skal tage hen.”

”Det er lidt ligesom en læge, der undersøger en patient. En læge tager røntgenbilleder, elektrokardiogrammer, blod- og urinprøver. Eller ligesom computeres søgemaskiner. Vi har forskellige søgemaskiner, når vi skal finde spredning af masseødelæggelsesvåben: IAEA inspektioner er en måde. Efterretningstjenesternes lytten til vore telefonsamtaler er en anden. Spioner på jorden er en tredje. Tjek af import/eksport er en yderligere mulighed. Man har forskellige søgemaskiner. Inspektioner er blot en af dem.”

”Men nej, 100 procents sikkerhed findes ikke. Intet i denne verden er 100 procent. Man taler om en fuldstændig ren sundhedsattest – a clean bill of health. Men det eksisterer ikke. Hverken for os som mennesker eller for stater.”

Så vi skal basalt set lære at leve med usikkerheden?

”Ja, hvis vi skal være realistiske. Fuld information eksisterer ikke. Hverken indenfor medicin eller hvad angår masseødelæggelsesvåben.”

En kraftig forkortet udgave af interviewet blev offentliggjort i Berlingske Tidende den 2. juni 2004.

DIIS's Forsvars- og Sikkerhedspolitiske Studier

Dette DIIS Brief indgår i de forsvars- og sikkerhedspolitiske studier. Projektet, der er finansieret af Forsvarsministeriet, startede i 2000 og løber frem til 2009.

De forsvars- og sikkerhedspolitiske studier har fokuseret på EU's fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, NATO og den såkaldte revolution i militære anliggender.

I en tid, hvor betingelserne for at føre sikkerhedspolitik og opnå sikkerhed forandres, finder DIIS det afgørende, at de forsvars- og sikkerhedspolitiske studier udnytter synergien mellem teoretiske overvejelser om sikkerhedens nye karakter og konkrete analyser af de nye krav til sikkerhedspolitik. Ydermere er indholdet af en sådan afgørende ny dagsorden vigtig at videre formidle til offentligheden.

Forskningsopgaver formuleres i samarbejde med Forsvars- og Udenrigsministeriet. Forskningen og konklusionerne af denne er uafhængige, og afspejler hverken de involverede ministeriers synspunkter eller en officiel DIIS holdning til det givne spørgsmål.

Resultaterne af de forsvars- og sikkerhedspolitiske studier tager mange former – fra 'research briefs' til artikler i internationale videnskabelige tidsskrifter – for at leve op til vores mål at foretage forskning af høj kvalitet og formidle denne til offentligheden.

Fagligt Panel

Christopher Coker, Reader, London School of Economics and Political Science

Heather Grabbe, Research Director, Centre for European Reform

Lene Hansen, lektor, Københavns Universitet

Sten Rynning, lektor, Syddansk Universitet

Knud Erik Jørgensen, lektor, Aarhus Universitet

Ole Kværnø, Chef, Institut for Strategi, Forsvarsakademiet

Theo Farrell, Senior Lecturer, University of Exeter

Iver Neumann, seniorrådgiver, det norske udenrigsministerium, forskningsprofessor, NUPI

Mehdi Mozaffari, professor, Aarhus Universitet

Robert C. Nurick, Director, Carnegie Endowment for International Peace, Moscow

Mikkel Vedby Rasmussen, lektor, Københavns Universitet

Terry Terriff, Senior Lecturer and Director of the Graduate School of Political Science and International Studies, University of Birmingham

Ståle Ulriksen, vicedirektør og leder af FN-programmet, NUPI

Michael C. Williams, lecturer, University of Wales at Aberystwyth

Yderligere information

Yderligere information kan fås på DIIS's hjemmeside (www.diis.dk), eller ved at kontakte afdelingsleder Peter Viggo Jakobsen på 32 69 87 63 eller pvj@diis.dk.